

تأثیر صورت‌های مالی میان دوره‌ای بر مدیریت سود در شرکت‌های پذیرفته شده در سازمان بورس اوراق بهادار تهران

سasan mehrani^{*}, عباس بهارلو^{*}

۱. دانشیار گروه حسابداری دانشکده مدیریت دانشگاه تهران

۲. کارشناس ارشد حسابداری، دانشکده مدیریت دانشگاه تهران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۰۸/۱۹ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/۰۹/۲۸)

چکیده

این تحقیق به بررسی تأثیر صورت‌های مالی میان دوره‌ای بر مدیریت سود با تاکید بر نقش سود هر سهم بر روی شرکت‌های حاضر در بورس اوراق بهادار تهران در بین سال‌های ۱۳۸۶ الی ۱۳۹۰ پرداخته است. برای رسیدن به پاسخ فرضیه مطرح شده از EPS و نسبت EPS میانگین آن و رابطه‌های موجود فیما بین شرکت‌ها در سه ماهه آخر سال و نه ماهه اول سال و همچنین محقق شده و پیش‌بینی شده، اقلام تمهدی اختیاری که در مدل تعديل شده جونز به عنوان معیاری جهت ارزیابی و طبقه‌بندی شرکت‌های مدیریت سود کننده استفاده شده است. نتایج بدست آمده بیانگر آن است که این شرکت‌ها در صورت‌های مالی میان دوره‌ای خود در سه ماهه چهارم سال اقدام به مدیریت سود نموده اند که این مدیریت سود هم در جهت نشان دادن بهبود وضعیت مالی شرکت و افزایش سود و کاهش زیان بوده است و هم چنین در جهت رسیدن به اعداد و ارقام بودجه و پیش‌بینی شده شرکت‌ها می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: مدیریت سود، صورت‌های مالی میان دوره‌ای، مدل تعديل شده جونز، سود هر سهم.

مقدمه

اسکات^۳ (۲۰۰۳) در اغلب تحقیق‌های صورت گرفته انتخاب

روش‌های حسابداری را به عنوان تابعی از هزینه‌های قراردادی در نظر گرفته‌اند در قراردادهای پاداش انگیزه‌های گسترده‌ای در مدیریت سود وجود دارد. برای مثال جیفری^۴ (۲۰۰۷)^۵ عنوان می‌کند که قرارداد حقوق و مزايا بین کارفرما و مدیر بر مبنای رقم سود نوشته می‌شود.

دای (۱۹۸۸)^۶ معتقد است که ارقام حسابداری در قراردادهای حقوق، مدیران را نسبت به مدیریت این ارقام تحریک می‌نماید. دلایل متعددی وجود دارد که مدیران برای تثبیت جایگاه شغلی خود و نشان دادن توانمندی خود در اداره شرکت اقدام به مدیریت سود افزاینده می‌نمایند به نحویکه این موضوع نشان‌دهنده حرکت شرکت در مسیر رشد سود آوری بوده و علاوئی به مخاطبان و سرمایه‌گذاران بددهد که حضور مدیران جدید و کارایی آنها باعث افزایش روند سود آوری شرکت و یا روند نزولی زیان دهی شرکت می‌باشد و همچنین مدیران توجه زیادی به رسیدن به سود هدف‌گذاری شده و سود پیش بینی شده خود دارند چرا که مدیران متوجه شده‌اند که بازار از عدم پیش بینی سود گریزان است از این رو آنها اقدام به فعالیت هایی می نمایند که به سود مد نظر و پیش بینی کرده خود برسند.

دلایل متعددی هست که رابطه منفی بین عملکرد شرکت‌ها و حضور مدیران وجود دارد. به ویژه آنکه مدیران در هنگام بد شدن اوضاع مالی و عملکردی شرکت و کاهش پی در پی قیمت سهام شرکت را ترک خواهند نمود و این نشان دهنده این موضوع است که هیئت مدیره شرکت‌ها در این موقع اقدام به جایگزینی مدیران عامل شرکت‌ها می‌نمایند.

در این تحقیق به این موضوع پرداخته می‌شود که آیا ارائه صورت‌های مالی میان دوره‌ای در سه ماهه آخر سال باعث کاهش مدیریت سود می‌شود و یا شرکت‌ها برای رسیدن به سود هر سهم هدف‌گذاری شده و پیش‌بینی خود اقدام به مدیریت سود می‌نمایند و می‌بایست این نکته را نیز مد نظر قرار داد که اغلب حق الرحمه و پاداش مدیران و تغییرات در مدیریت شرکت‌ها پس از پایان سال مالی و گزارش هیئت مدیره صورت می‌پذیرد.

این تحقیق به واکاوی نقش مدیریت سود^۱ و تاثیر صورت‌های مالی میان دوره‌ای^۲ بر مدیریت سود در شرکت‌هایی می‌پردازد که موظف به ارائه صورت‌های مالی میان دوره‌ای هستند و این که آیا با ارائه زمان‌بندی شده این اطلاعات و این التزام هدفمند صورت گرفته در استانداردهای حسابداری ایران و استانداردهای حسابداری بین‌المللی، باعث کاهش مدیریت سود علی‌الخصوص در دوره پایانی سال مالی گردیده است و یا این که خود به ابزاری برای مدیریت سود بیشتر و متمرکزتری شده است. شرکت‌ها در دوره‌های مالی مختلف و همچنین با روش‌های مختلف و برای رسیدن به اهداف گوناگونی همانند کاهش هزینه‌های سیاسی، کسب اعتماد سهامداران بالقوه و بالفعل، انگیزه‌های پاداش مدیران و سایر انگیزه‌هایی که برای خود ترسیم کرده‌اند اقدام به مدیریت سود می‌نمایند. از طرفی ارائه اطلاعات بیشتر و دقیق‌تر در فواصل زمانی کوتاه‌تر می‌تواند باعث کاهش عدم تقارن اطلاعاتی استفاده کنندگان از صورت‌های مالی گردد.

این تحقیق صرف نظر از جنبه‌های مثبت و منفی عملکرد مدیریت کنندگان سود و شرکت‌های مدیریت کننده به بررسی تاثیر صورت‌های مالی میان دوره‌ای بر مدیریت سود می‌پردازد.

پیشینه پژوهش

پیشینه نظری

دلایل عمدۀ ای برای مدیریت سود در شرکت‌ها مطرح شده و تحقیقات مفصلی در این زمینه در داخل و خارج کشور صورت گرفته است که بخشی از آن در فصل بعد به تفضیل مطرح خواهد شد لیکن چند دلیل عمدۀ برای مدیریت سود در صورت‌های مالی سه ماهه چهارم علی‌الخصوص می‌توان به شرح ذیل مطرح کرد که عبارتند از: (۱) انگیزه‌های پاداش (۲) نگرانی‌های شغلی^۳ (۳) تمایل مدیران برای رسیدن به سود هدف و سود پیش‌بینی شده (۴) انگیزه‌های ارزشیابی حقوق صاحبان سهام و

3. Scoot

4. Aljoffery

5. Dye

1. Earning Management
2. Quarterly Guidance

پیشینه تجربی

بنابراین احتمال کمتری دارد که منافع دراز مدت خود را به سود فعلی ترجیح دهنده.

بررسی گزارشات نشان می‌دهد که مدیریت انتظار سرمایه‌گذاران و تحلیل گران، یک دلیل رایج برای شرکت‌هایی است که اقدام به صدور صورت‌های مالی میان دوره‌ای می‌کنند (گراهام، هاروی و راج کوپال ۲۰۰۵).

و از طرفی مطالعات بایک و جیانک (۲۰۰۶)^۴ نشان میدهد که مدیران می‌توانند از طریق هدایت صورت‌های مالی میان دوره‌ای انتظارات تحلیل گران را تحت تأثیر قرار دهند.

تعدادی از گروه‌ها از جمله اتاق بازرگانی ایالات متحده و موسسه آسپن و مرکز کیفیت حسابرسی معتقدند که باید از ارائه صورت‌های مالی سه ماهه جلوگیری کرد و در عوض باید اطلاعات بیشتری مربوط به ارزش بلند مدت شرکت‌ها را ارائه نمود. ارائه صورت‌های مالی سه ماهه این استدلال را به همراه دارد که کمکی است جهت نزدیکی پیش‌بینی تحلیل‌گر و سرمایه‌گذار با تمرکز آنها بر روی عملکرد سود کوتاه‌مدت شرکت‌ها.

همزمان با این نگرانی‌ها چنگ، سابرمانیام و ژانگ (۲۰۰۷) دریافتند که شرکت‌هایی که صورت‌های مالی مکرر سه ماهه ارائه می‌کنند سرمایه‌گذاری کمتری در تحقیق و توسعه شرکت انجام می‌دهند و احتمال بیشتری دارد که حتی هزینه‌های تحقیق و توسعه خود را برای رسیدن به انتظارات و پیش‌بینی‌های تحلیل گران قطع کنند.

همچنین شرکت‌های ارائه کننده صورت‌های مالی سه ماهه مکرر، رشد درآمد (سود) آتی کمتری دارند نسبت به شرکت‌هایی که هیچگاه یا به طور غیر مکرر این صورت‌ها را تهیه می‌نمایند. با این حال طرفداران ادعا می‌کنند که این صورت‌های مالی هستند که منبع اطلاعاتی مهمی برای بازار و سرمایه‌گذاران هستند و این موضوع با ادبیات دانشگاهی هماهنگی کاملی دارد.

آجینکیا و گیفت (۱۹۸۴)^۵ بیان می‌کنند که ارائه صورت‌های مالی میان دوره‌ای می‌تواند باعث کاهش عدم تقارن اطلاعاتی

کازنیک (۱۹۹۹)^۱ در تحقیق خود نشان داده است که شرکت‌هایی که در پیش‌بینی‌های خود مدیریت سود انجام میدهند، این شرکت‌ها مدیریت سود بیشتری انجام میدهند نسبت به شرکت‌هایی که صورت‌های مالی میان دوره‌ای ارائه نمی‌نمایند.

همچنین کازنیک (۱۹۹۹)^۲ نشان داده است که شرکت‌ها تمایل بیشتری دارند به پنهان کردن پیش‌بینی‌های سالانه خودشان. تمرکز کازنیک بیشتر به روی صورت‌های مالی و بودجه سالانه متتمرکز بوده است اما تمرکز آکیتو (۲۰۱۱)^۳ بیشتر بر روی صورت‌های مالی میان دوره‌ای و بی‌نظمی‌های حسابداری بوده است.

آکیتو ضمن تحقیق خود به این نتیجه رسید که شرکت‌هایی که مدیریت سود خود را هدایت می‌کنند بیشتر این عمل را برای رسیدن به پیش‌بینی‌های خود انجام می‌دهند و نه به خاطر پیش‌بینی‌های تحلیل گران بازار.

به طور خاص شرکت‌های مدیریت کننده، اقلام تعهدی غیر طبیعی بزرگتری دارند علی‌الخصوص زمانیکه به دقت در دوره‌های متوالی مالی اقدام به مدیریت سود می‌نمایند؛ اما شرکت‌هایی که بطور متوالی اقدام به هموارسازی و هدایت سود خود نمی‌نمایند در صورت‌های مالی سه ماهه چهارم خود اقدام به تغییر اقلام تعهدی غیر طبیعی بزرگ خود می‌نمایند و این کار را برای رسیدن به پیش‌بینی‌های مدیران خود می‌نمایند. آکیتو همچنین به این نتیجه رسید که شرکت‌های هدایت کننده و غیرهداشت‌کننده در استفاده از اقلام غیر طبیعی به عنوان معیاری برای مدیریت سود شبیه هم هستند و نهایتاً نتیجه‌گیری نموده است که شواهد موجود حاکی از آن است که صورت‌های مالی میان دوره‌ای مدیریت سود را افزایش می‌دهد.

از طرفی کمیته توسعه اقتصادی (۲۰۰۷)^۴ عنوان می‌کند شرکت‌هایی که صورت‌های مالی سه ماهه دارند دلیل کمتری دارند برای مدیریت سود، برای رسیدن به حاشیه سود هر سهم و

4 . Beuik and jiang
5 . Ajinkya and Gift

1. kasznik
2. Acito
3. The committee of economic development

$$\begin{cases} H_0: \mu_1 = \mu_2 \\ H_1: \mu_1 \neq \mu_2 \end{cases}$$

روش تحقیق

هدف از این تحقیق آزمون اثر صورت‌های مالی میان دوره‌ای بر مدیریت سود می‌باشد. این پژوهش از نوع کاربردی بوده و به دلیل اینکه داده‌های پژوهش بدون دلالت مستقیم محقق گردآوری شده است از نوع تحقیقات نیمه تجربی است. در این تحقیق از مدل تعديل شده جونز برای کشف مدیریت سود در صورت‌های مالی میان دوره ای شرکت‌ها استفاده شده و از روابط بین سود هر سهم محقق شده و پیش‌بینی شده در دوره‌های سه ماهه جهت بررسی و تبیین بیشتر موضوع فرضیه استفاده شده است.

با توجه به اینکه نتیجه و عصاره صورت‌های مالی و عملکرد مالی شرکت‌ها در سود هر سهم خلاصه شده و تغییرات آن ملاک عمل و تصمیم‌گیری قرار می‌گیرد، بررسی میگردد که آیا سود اعلامی در سه ماهه چهارم سال مالی شرکت‌ها (به نسبت دوره‌های سه ماهه قبلی) همبستگی و ارتباط منسجمی با میانگین ۹ ماهه قبلی دارد و یا اینکه دارای نوسانات نا متعارف و بیشتری می‌باشد و اینکه اگر درآمدهای فصلی شرکت‌ها را در نظر نگیریم آیا سود اعلامی نسبتی با عملکرد دوره‌های ۳ ماهه دارد و آیا درصد تحقق سود هر سهم در سه ماهه چهارم ۲۵ درصد سود اعلامی کل سال است یا خیر.

همین آزمون را هم در خصوص صورت‌های مالی میان دوره ای بودجه شده شرکت‌ها انجام داده و سه ماهه چهارم بودجه شده را با میانگین سه دوره قبلی مقایسه می‌نماییم.

روش گردآوری اطلاعات

در این تحقیق از مدل تعديل شده جونز برای تشخیص و طبقه‌بندی شرکت‌های مدیریت کننده سود استفاده گردیده است. دچو و همکاران (۱۹۹۵) در تحقیق نشان دادند که مدل اولیه جونز توان کمی در مواردی که درآمدها از طریق تحریفات خالص حسابهای دریافتی دستکاری می‌شود دارد. علت این موضوع وارد کردن تغییرات کل درآمد (شامل درآمدهای نقدی و نسیه) به عنوان یک کنترل برای تعهدی‌های نرمال در مدل اولیه جونز

شود که این موضوع به کاهش هزینه‌های جمع‌آوری اطلاعات و کاهش هزینه سرمایه منجر می‌شود.

از طرفی برخی شواهد نشان می‌دهد که هدایت درآمد باعث ایجاد مشوق‌هایی برای شرکت‌های مدیریت کننده سود جهت رسیدن به اهداف کوتاه مدت می‌شود در حالی که شواهد دیگری نشان می‌دهد که صورت‌های مالی میان دوره‌ای مدیریت سود را کاهش می‌دهد از طریق اطلاع رسانی به تحلیل‌گران و سرمایه‌گذاران از درآمد مورد انتظار شرکت. همچنین بعضی مطالعات نشان می‌دهد که شرکت‌ها گاهی اوقات برای رسیدن به محدوده درآمد مورد نظر تحلیل‌گران اقدام به مدیریت سود می‌کنند (ماتسوموتو^۱، ۲۰۰۲).

به عبارت دیگر صورت‌های مالی ممکن است مدیریت سود را کاهش دهد به جهت اینکه شرکت‌ها از آن به عنوان ابزاری برای کاهش انتظارات تحلیل‌گران و رسیدن به اهدافی ساده‌تر استفاده می‌کنند (ماتسوموتو، ۲۰۰۲). ظاهرا در ایران تحقیق مستقلی در زمینه تاثیر متقابل صورت‌های مالی میان دوره ای و مدیریت سود صورت نگرفته است.

هاشمی و همکاران (۱۳۸۸) در تحقیقی پیرامون آثار هموارسازی سود بر محتوای اطلاعاتی آن به این نتیجه رسیده اند که هموارسازی سود توانایی سود در پیش‌بینی سود و جریان‌های نقدی عملیاتی آتی را افزایش می‌دهد. مشایخی و همکاران (۱۳۸۴) در بررسی اینکه چرا مدیران به دنبال دستکاری در سود هستند به این نتیجه رسیده اند که مدیریت این شرکت‌ها، در زمان کاهش وجود نقد حاصل از عملیات که بیانگر عملکرد ضعیف شرکت بوده است برای جبران این کاستی اقدام به افزایش سود از طریق اقلام تعهدی اختیاری می‌نمایند.

فرضیه تحقیق

H_0 : تفاوت معنی داری بین سود هر سهم سه ماهه چهارم سال با سه ماهه اول و دوم و سوم (میانگین ۹ ماهه) وجود ندارد.

H_1 : تفاوت معنی داری بین سود هر سهم سه ماهه چهارم سال با سه ماهه اول و دوم و سوم (میانگین ۹ ماهه) وجود دارد.

1. Matsumoto

با استفاده از اقلام تعهدی اختیاری بدست آمده از مدل تعديل شده جونز نسبت‌های ذیل محاسبه و مورد بررسی قرار گرفته است. با توجه به اینکه عدد بدست آمده اقلام تعهدی اختیاری مدل تعديل شده جونز کوچک می‌باشد به همین دلیل در مبلغ دارایی دوره قبل ضرب شده و نتیجه برای یکسان و همگون سازی با سود هرسهم بر تعداد سهام (N Share) شرکت تقسیم گردیده است و نهایتاً نتایج نسبت بدست آمده برای سه ماهه آخر سال و ۹ ماهه مورد قضاوت قرار می‌گیرد.

$$\frac{\text{سود هر سهم سه ماهه آخر سال}}{\text{دارایی دوره قبل}^* \text{اقلام تعهدی اختیاری}} = \frac{\text{سود هر سهم نه ماهه}}{\text{دارایی دوره قبل}^* \text{اقلام تعهدی اختیاری}}$$

$$\frac{\text{تعداد سهام}}{\text{تعداد سهام}} = \frac{\text{سود هر سهم سه ماهه آخر سال}}{\text{سود هر سهم نه ماهه}}$$

$$\frac{\text{EPS}}{\text{DA}_{it} * A_{it-1}}, \quad \frac{\text{EPS}}{\text{DA}_{it} * A_{it-1}} \quad \text{و یا}$$

جامعه آماری و نمونه آماری

جامعه آماری مورد تحقیق کلیه شرکت‌های پذیرفته شده و حاضر در بورس اوراق بهادر تهران بین سال‌های ۱۳۸۶ الی ۱۳۹۰ می‌باشد.

نمونه آماری بخشی از جامعه آماری است که با حذف بانک‌ها و شرکت‌های بیمه و شرکت‌های سرمایه‌گذاری در مرحله اول و حذف شرکت‌هایی که صورت‌های مالی میان دوره‌ای آنها در دوره تحقیق ناقص بوده و یا اینکه سود هر سهم پیش‌بینی مثبت (سود ده) و زیان محقق داشته‌اند و بالعکس از جامعه آماری حذف شده و در نهایت تعداد ۱۵۸۰ شرکت دوره منتخب جهت انجام پژوهش مورد استفاده قرار گرفته است.

معیارهای مدنظر برای انتخاب شرکت‌ها و جمعیت نمونه به شرح زیر می‌باشد:

- سال مالی شرکت منتهی به ۲۹ اسفند ماه باشد.
- تمامی شرکت‌ها می‌بایست از سال ۱۳۸۵ در بورس اوراق بهادر تهران پذیرفته شده باشند و تا پایان سال ۱۳۹۰ نماد آنها از تابلو معاملات بورس حذف نشده باشد.
- شرکت‌ها باید دارای صورت‌های مالی اساسی و صورت‌های مالی اساسی میان دوره‌ای و صورت‌های مالی بودجه شده باشند.

می‌باشد لذا به همین علت پیشنهاد می‌نماید از درآمد نقدي به جای درآمد گزارش شده استفاده گردد و با وارد کردن تغییرات حساب‌های دریافتی (ΔRec) در مدل جونز مدل تکمیل شده ذیل را که در این تحقیق مبنای قرار گرفته ارائه نمودند:

$$NDA_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 (\Delta Rec_{it} - \Delta Rec_{it}) + \alpha_2 PPE_{it} + \varepsilon_{it} \quad \text{رابطه (۱)}$$

که برای محاسبه از مدل فوق به نحو ذیل استفاده می‌گردد:

$$NDA_{it} = \alpha_1 (1 / A_{it-1}) + \alpha_2 [(\Delta Rec_{it} - \Delta Rec_{it}) / A_{it-1}] \quad \text{رابطه (۲)}$$

و اقلام تعهدی اختیاری به شرح زیر محاسبه می‌گردد:

$$\text{رابطه (۳)}$$

ΔRev : تغییرات درآمد

ΔRec : تغییرات حسابهای دریافتی

PPE : اموال و ماشین آلات و تجهیزات (ناخالص)

• جزء باقیمانده

DA_{it} : اقلام تعهدی اختیاری

TA_{it} : دارایی‌های دوره جاری

A_{it-1} : دارایی‌های دوره قبل

پس از دسته بندی شرکت‌ها به دو گروه مدیریت کننده سود و غیرمدیریت کننده سود، جهت بررسی فرضیه مطرح شده با توجه اینکه عصاره و نتیجه عملیات یک شرکت در سود هر سهم (EPS) آن نمود پیدا می‌کند از این پارامتر به نحو ذیل استفاده گردیده است:

- بررسی سود هر سهم سه ماهه آخر سال هر شرکت با سود هر سهم ۹ ماهه آن شرکت
- بررسی میانگین نسبت

$$\frac{\text{EPS}}{\text{EPS}} = \frac{\text{EPS}}{\text{EPS}} \quad \text{نہ ماهه آخر سال} \quad \text{نہ ماهه اول سال}$$

$$\frac{\text{EPS}}{\text{EPS}} = \frac{\text{EPS}}{\text{EPS}} \quad \text{محقق کل سال} \quad \text{پیش بینی کل سال}$$

$$\frac{\text{EPS}}{\text{EPS}} = \frac{\text{EPS}}{\text{EPS}} \quad \text{نہ ماهه آخر سال} \quad \text{پیش بینی کل سال}$$

است در نتیجه در این تحقیق کاربرد رگرسیون و همبستگی معنادار نمی باشد.

فرضیه: H_0 : تفاوت معنی داری بین سود هر سهم سه ماهه چهارم سال با سه ماهه اول و دوم و سوم (میانگین ۹ ماهه) وجود ندارد.

بررسی حالت (۱): بررسی میانگین های سود هر سهم سه ماهه آخر سال هر شرکت با سود هر سهم ۹ ماهه

فرضیه آماری آزمون تساوی میانگین‌ها در هر چهار حالت عبارت است از:

$$\begin{cases} H_0: \mu_1 = \mu_2 \\ H_1: \mu_1 \neq \mu_2 \end{cases}$$

و فرضیه آماری آزمون تساوی واریانس ها

$$\begin{cases} H_0: \delta_1^2 = \delta_2^2 \\ H_1: \delta_1^2 \neq \delta_2^2 \end{cases}$$

برای بررسی این فرض از آماره استنبطی T-Test استفاده می‌نماییم با توجه به اینکه میانگین دو جامعه مورد بررسی قرار می‌گیرد امکان استفاده از ANOVA وجود ندارد. همانگونه که در جدول ۱ مشاهده می‌گردد میانگین ۹ ماهه اول سال، سود هر ۲۸۲ ریال و میانگین سه ماهه آخر سال ۳۷۵ ریال می‌باشد.

- بانک‌ها، موسسات مالی و اعتباری، موسسات سرمایه‌گذاری و بیمه‌ها به علت ویژگی‌های خاص تحقیق و عمدتاً به جهت عدم استفاده گسترده از افلام تعهدی اختیاری در تحقیق مورد استفاده قرار نگرفته‌اند.

- شرکت‌ها باید داده‌های لازم، جهت محاسبه متغیرهای واپسی و مستقل و کنترلی، را داشته باشند.

- جهت جلوگیری از پراکندگی بیش از اندازه داده‌ها، شرکت‌هایی که در پیش بینی خود سود و در صورت‌های محقق شده زیان، گزارش، کرده اند و بالعکس، از تحقیقه حذف شده اند.

بررسی حالات مختلف

هدف این مطالعه بررسی عوامل تاثیرگذار بر مدیریت سود و صورت‌های مالی میان دوره‌ای با رویکرد صورت‌های مالی سه ماهه آخر سال مالی و همچنین با تاکید بر اهمیت روابط بین سود هر سهم (EPS) محقق شده و پیش‌بینی شده می‌باشد. لذا برای بررسی این روابط، به بررسی میانگین‌های محاسبه شده می‌پردازیم.

با توجه به اینکه برای محاسبه ضرایب موجود در مدل تعدیل شده جونز از ضرایب محاسبه شده محققین دیگر استفاده شده

جدول ۱. آمار گروهی

میانگین سود هر سهم	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین خطای استاندارد
۹ ماهه	۳۹۵	۲۸۲/۰۳۵۴	۲۹۵/۳۲۰۹۸	۱۴/۸۵۹۲۱
سه ماهه آخرسال	۳۹۵	۳۷۵/۰۵۸۲	۴۶۹/۸۰۰۱۵	۲۳/۶۳۸۲۱

جدول ۲. آزمون نمونه های مستقل

میانگین سود هر سهم	آزمون لوبن جهت آزمون تساوی واریانس ها	t-test جهت آزمون تساوی میانگین ها							
		F	Sig.	t	df درجه ازادی	Sig. (2- taile d)	اختلاف میانگین	اختلاف خطای استاندارد	اختلاف در سطح اطمینان ۹۵ درصد
فرض تساوی واریانس ها	۲۸/۴	.۰/	-۳/۳۳	۷۸۸	.۰/۰۰۱	-۹۳/۰۲	۲۷/۹۲۰	-۱۴۷/۸۳	-۳۸/۲۱
فرض عدم تساوی واریانس ها			-۳/۳۳	۶۶۳/۳	.۰/۰۰۱	-۹۳/۰۲	۲۷/۹۲۰	-۱۴۷/۸۴	-۳۸/۱۹

بسیار پرت و دور افتاده از محاسبات، از میانگین پیراسته به شرح زیر استفاده می‌گردد.

مطابق اطلاعات خروجی جدول شماره ۳ میانگین سود هر سهم ۹ ماهه از ۲۸۲ پس از حذف ۵ درصد داده‌های پرت به ۲۴۴/۵ و میانگین سود هر سهم سه ماهه آخر سال از ۳۷۵ به ۳۲۲/۴ تغییر می‌کند و همچنان روابط زیر برقرار می‌باشد.

$$\mu_1 < \mu_2$$

سود هر سهم سه ماهه آخر > سود هر سهم ۹ ماهه

$$\text{میانگین } 375 < 282$$

$$244/5 < 322/4 \text{ میانگین پیراسته}$$

با توجه به اینکه Sig (سطح معنی داری) برابر با صفر و کوچکتر از سطح معنی داری ۵ درصد می‌باشد در نتیجه فرض برابری واریانس‌ها H_0 رد می‌شود و اطلاعات سطر دوم برای نتیجه گیری مورد استفاده قرار می‌گیرد. با توجه به اینکه حد بالا و پایین سطر دوم هر دو منفی می‌باشند تفاوت میانگین دو جامعه بزرگتر از صفر است و میانگین جامعه اول از جامعه دوم کوچک تر می‌باشد به عبارت دیگر:

$$\mu_1 - \mu_2 < 0 \rightarrow \mu_1 < \mu_2$$

اما با توجه به نوسانات سود هر سهم محقق شده دوره‌ها علی الخصوص سه ماهه آخر سال که به صورت \pm می‌باشد و تعدادی از سود هر سهم‌ها منفی می‌باشند برای جلوگیری از گمراه کنندگی اطلاعات حاصله از میانگین و خروج داده‌های

جدول ۳. جدول مقایسه‌ای میانگین و میانگین پیراسته

میانگین سود هر سهم		آمار		خطای استاندارد
۹ ماهه	میانگین	۲۸۲/۰۳۵۴		۱۴/۸۵۹۲۱
	۹۵ سطح اطمینان	حد پایین	۲۵۲/۰۲۲۲	
		درصد	۳۱۱/۲۴۸۷	
	میانگین پیراسته (۵ درصد)		۲۴۴/۵۵۷۰	
سه ماهه آخر سال	میانگین	۳۷۵/۰۵۸۲		۲۳/۶۳۸۲۱
	۹۵ سطح اطمینان	حد پایین	۳۳۸/۵۸۵۴	
		درصد	۴۲۱/۵۳۱۰	
	میانگین پیراسته (۵ درصد)		۳۲۲/۴۰۲۳	

نسبت فوق ۰/۲۵۰۲۹۸ و برای سه ماهه آخر سال ۰/۲۴۹۴۱۰۵ می‌باشد. با توجه به اینکه Sig مربوط به آزمون لوین برابر صفر و کوچک تر از سطح معنی داری ۵ درصد می‌باشد در نتیجه فرض برابری واریانس‌ها H_0 رد می‌شود و اطلاعات سطر دوم مورد استفاده قرار می‌گیرد (جدول ۴)

بررسی حالت (۲): بررسی برابری میانگین نسبت

سه ماهه آخر سال EPS و نه ماهه اول سال EPS و محقق کل سال EPS برای بررسی این فرض و دو فرض باقیمانده هم از آمار استنباطی T-Test استفاده می‌گردد.

مطابق جدول شماره ۴ میانگین بدست آمده ۹ ماهه برای

جدول ۴. آمار گروهی

نسبت سود هر سهم میان دوره به سود هر سهم سال	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین خطای استاندارد
۹ ماهه	۳۹۵	۰/۲۵۰۲۹۸	۰/۱۷۰۶۵۶۸	۰/۰۰۸۵۸۶۷
سه ماهه آخر سال	۳۹۵	۰/۲۴۹۴۱۰۵	۰/۵۱۱۹۷۰۴	۰/۰۲۵۷۶۰۰

جدول ۵. آزمون نمونه‌های مستقل

نسبت سود هر سهم میان دوره به سود هر سهم سال واریانس ها	جهت آزمون تساوی میانگین ها								اختلاف در سطح اطمینان ۹۵ درصد	
	F	Sig	t	df درجه ازادی	Sig. (2-tailed)	اختلاف میانگین	اختلاف خطای استاندارد	حد پایین	حد بالا	
فرض تساوی واریانس ها	۲۲/۹۶	۰/۰	۰/۴۴	۷۸۸	۰/۹۶	۰/۰۰۱۱	۰/۲۷۱	-۰/۵۲۱	۰/۰۵۴۴	
فرض عدم تساوی واریانس ها			۰/۴۴	۴۸۰/۴	۰/۹۶	۰/۰۰۱۱	۰/۲۵۱	-۰/۵۲۱	۰/۰۵۴۵	

برای بدست آمدن اطلاعات مناسب جهت تصمیم‌گیری برای این فرض هم از میانگین پیراسته با حذف ۵ درصد داده‌های بسیار پرت استفاده می‌نماییم.

حد بالا مثبت و حد پایین منفی می‌باشد. تفاوت میانگین دو جامعه معنی دار نبوده و تساوی میانگین دو جامعه رد نمی‌شود به عبارت دیگر:

$$\mu_1 - \mu_2 = 0 \rightarrow \mu_1 = \mu_2$$

جدول ۶. جدول مقایسه‌ای میانگین و میانگین پیراسته

نسبت سود هر سهم میان دوره به سود هر سهم سال		آمار	خطای استاندارد
۹ ماهه	میانگین	۰/۲۵۰۲۹۸	۰/۰۰۸۵۸۶۷
	سطح اطمینان ۹۵ درصد	۰/۲۳۳۴۱۷ ۰/۲۶۷۱۸۰	
	حد پایین	۰/۰۰۰۰۰۰۰۰	
	میانگین پیراسته (۵ درصد)	۰/۲۳۶۶۴۸	
سه ماهه آخر سال	میانگین	۰/۲۴۹۱۰۵	۰/۰۲۵۷۶۰۰
	سطح اطمینان ۹۵ درصد	۰/۱۹۸۴۶۱ ۰/۲۹۹۷۵۰	
	حد پایین	۰/۰۰۰۰۰۰۰۰	
	میانگین پیراسته (۵ درصد)	۰/۲۹۰۰۵۶	

ضمن اینکه تعدادی از شرکت‌ها در میان دوره‌ای چهارم خود اقدام به تعديل منفی نموده اند که میانگین بدست آمده ۲۹ درصد در بازده \pm EPS دارای مفهوم خاصی می‌باشد.

همانگونه که از جدول ۶ مشخص است میانگین نسبت ۹ ماهه از ۰/۰۰۰۰۰۰۰۰ به ۰/۲۵۰۲۹۸ و میانگین نسبت سه ماهه آخر سال از ۰/۰۰۰۰۰۰۰ به ۰/۰۲۵۷۶۰۰ تغییر می‌یابد.

▶ بررسی حالت (۳): فرض برابری میانگین نسبت سه ماهه آخر سال $\frac{\text{EPS}}{\text{EPS}} = \frac{\text{EPS}}{\text{EPS}}$ نه ماهه آخر سال $\frac{\text{EPS}}{\text{EPS}} = \frac{\text{EPS}}{\text{EPS}}$ پیش‌بینی کل سال $\frac{\text{EPS}}{\text{EPS}} = \frac{\text{EPS}}{\text{EPS}}$ پیش‌بینی کل سال $\frac{\text{EPS}}{\text{EPS}} = \frac{\text{EPS}}{\text{EPS}}$

$$\mu_1 - \mu_2 < 0 \rightarrow \mu_1 < \mu_2$$

$$\mu_1 < \mu_2$$

سود هر سهم سه ماهه آخر > سود هر سهم ۹ ماهه

$$0/۲۴۹۱۰۵ = 0/۲۵۰۲۹۸$$

میانگین پیراسته $< 0/۰۰۰۰۰۰۰$

از روی این فرضیه و نتایج بدست آمده می‌توان اینگونه نتیجه گرفت که آیا مدیران شرکت‌ها در سه ماهه آخر سال برای رسیدن به سود هر سهم پیش‌بینی شده خود تلاش بیشتری کردند و یا اقدام به مدیریت سود کردند و یا اینکه به روند عادی فعالیت‌های خود ادامه داده اند.

همانگونه که ملاحظه می‌شود درصد تحقق سود هر سهم میان دوره چهارم ۲۹ درصد می‌باشد که با فرض یکنواختی درصد تحقق سود هر میان دوره ۲۵ درصد فاصله معنی‌داری دارد

جدول ۷. آمار گروهی

نسبت سود هر سهم میان دوره به سود هر سهم پیش بینی سال	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین خطای استاندارد
ماهه ۹	۳۹۵	.۰/۲۴۳۶۰۴	.۰/۰۷۹۷۳۸۰	.۰/۰۰۴۰۱۲۱
سه ماهه آخر سال	۳۹۵	.۰/۳۲۱۸۱۰	.۰/۲۸۱۷۱۱۴	.۰/۰۱۴۱۷۴۴

آزمون لوین صفر و کوچکتر از سطح معنی‌داری ۵ درصد می‌باشد در نتیجه فرض برابری واریانس‌ها رد می‌شود و اطلاعات بدست آمده از سطر دوم مورد استفاده قرار می‌گیرد.

لذا مطابق جدول ۷ و نتایج حاصله آزمون t به شرح ذیل، میانگین نسبت فوق در دوره ۹ ماهه .۰/۲۴۳۶۰۴ و سه ماهه آخر سال .۰/۳۲۱۸۱۰ می‌باشد و با توجه به اینکه Sig مربوط به

جدول ۸. آزمون نمونه‌های مستقل

نسبت سود هر سهم میان دوره به سود هر سهم پیش بینی سال	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین خطای استاندارد
ماهه ۹	۳۹۵	.۰/۲۴۳۶۰۴	.۰/۰۷۹۷۳۸۰	.۰/۰۰۴۰۱۲۱
سه ماهه آخر سال	۳۹۵	.۰/۳۲۱۸۱۰	.۰/۲۸۱۷۱۱۴	.۰/۰۱۴۱۷۴۴

نسبت سود هر سهم میان دوره به سود هر سهم پیش بینی سال	آزمون لوین جهت آزمون تساوی واریانس‌ها	t-test جهت آزمون تساوی میانگین‌ها							
		F	Sig.	t	df درجه ازادی	Sig. (2-tailed)	اختلاف میانگین	اختلاف خطای استاندارد	اختلاف در سطح اطمینان ۹۵ درصد
									حد پایین
فرض تساوی واریانس‌ها		۱۳۰/۴۶	.۰/۰	-۵/۳۰۹	۷۸۸	..	-۰/۰۷۸۲	-۰/۰۱۴۷	-۰/۱۰۷
				-۵/۳۰۹	۴۵۶/۷	..	-۰/۰۷۸۲	-۰/۰۱۴۷	-۰/۱۰۷
فرض عدم تساوی واریانس‌ها									-۰/۰۴۹۲۸
									-۰/۰۴۹۲۵

نتایج بدست آمده از آماره اکتشافی و میانگین پیراسته مطابق جدول ۹ این چنین می‌باشد.

چون حد بالا و پایین هر دو منفی می‌باشند، تفاوت میانگین دو جامعه کمتر از صفر است و میانگین جامعه اول از جامعه دوم کوچکتر است به عبارت دیگر: $\mu_1 - \mu_2 < 0 \rightarrow \mu_1 < \mu_2$

جدول ۹. جدول مقایسه‌ای میانگین و میانگین پیراست

نسبت سود هر سهم میان دوره به سود هر سهم پیش‌بینی سال		آمار	خطای استاندارد
۹ ماهه	میانگین	۰/۲۴۳۶۰۴	۰/۰۰۴۰۱۲۱
	سطح اطمینان ۹۵ درصد	حد پایین	۰/۲۳۵۷۱۶
		حد بالا	۰/۲۵۱۴۹۱
	میانگین پیراسته (۵ درصد)		۰/۲۴۰۰۱۰
سه ماهه آخر سال	میانگین	۰/۳۲۱۸۱۰	۰/۰۱۴۱۷۴۴
	سطح اطمینان ۹۵ درصد	حد پایین	۰/۲۹۳۹۴۳
		حد بالا	۰/۳۴۹۶۷۷
	میانگین پیراسته (۵ درصد)		۰/۳۰۹۷۶۵

بررسی حالت (۴) :

میانگین پیراسته ۹ ماهه برابر ۰/۲۴۰۰۱۰ و میانگین پیراسته

نسبت سه ماهه آخر سال ۰/۳۰۹۷۶۵ می باشد و روابط زیر حکم فرما می باشد.

$$\frac{\text{EPS نه ماهه}}{\frac{\text{دارای دوره قبل * اقلام تعهدی اختیاری}}{N}} = \frac{\text{EPS سه ماهه آخر سال}}{\frac{\text{دارای دوره قبل * اقلام تعهدی اختیاری}}{N}} = \text{EPSDAAN}$$

$$\mu_1 < \mu_2$$

نسبت سود هر سهم سه ماهه آخره پیش‌بینی <

و یا

نسبت سود هر سهم ۹ ماهه به پیش‌بینی

۰/۲۴۳۶۰۴ < ۰/۳۲۱۸۱۰ میانگین

۰/۳۰۹۷۶۵ < ۰/۲۴۰۰۱۰ میانگین پیراسته

در بررسی این حالت، مطابق اطلاعات جدول شماره ۱۰ و نتایج حاصله از آزمون T-Test، میانگین نسبت ۹ ماهه ۴۴.۰۶۴ و میانگین نسبت ۳ ماهه آخر سال ۵۸۹۵۰ بدست امده است.

نتیجه: می توان چنین استنتاج کرد که شرکت ها در سه ماهه آخر سال برای رسیدن به ارقام سود هر سهم پیش‌بینی کرده خود اقدام به مدیریت سود نموده اند تا بتوانند نسبت های فوق را حفظ کرده و به ارقام پیش‌بینی شده نزدیکتر گردند.

جدول ۱۰. آمار گروهی

EPSDAAN	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین خطای استاندارد
۹ ماهه	۳۹۵	۴۴.۰۶۴/۱۰۱۶	۱۱۵۳۸۷/۸۰۴۲۱۹	۵۸.۷/۷۹.۵۱۰۳
سه ماهه آخر سال	۳۹۵	۵۸۹۵۰/۶۹۲۶	۵۲۴۰۰/۱۵۵۰.۵۵۶	۲۶۳۶/۵۳۷۹.۳۴۱

جدول ۱۱. آزمون نمونه های مستقل

EPSDAAN	آزمون لوین جهت آزمون تساوی واریانس ها		جهت آزمون تساوی میانگین ها t-test							
	F	Sig.	t	درجه df ازادی	Sig. (2-tailed)	اختلاف میانگین	اختلاف خطای استاندارد	اختلاف در سطح اطمینان ۹۵ درصد	حد بالا	حد پایین
فرض تساوی واریانس ها	۱/۴۹	.۰/۲۲	-۲/۳۳	۷۸۸	.۰/۰۲۰	-۱۴۸۸۶/۵۹	۵۳۷۶/۴۰	-۲۷۴۰۳/۳۳۹	-۲۳۶۹/۸۴	
فرض عدم تساوی واریانس ها			-۲/۳۳	۵۴۹/۸۷	.۰/۰۲۰	-۱۴۸۸۶/۵۹	۶۳۷۶/۴۰	-۲۷۴۱۱/۶۸۲	-۲۳۶۱/۴۹	

نتایج بدست آمده از آماره اکتشافی و میانگین پیراسته نیز مطابق جدول ۱۲ این چنین می باشد. میانگین پیراسته نسبت ۹ ماهه برابر ۴۳۹۶۱ و میانگین پیراسته سه ماهه آخر سال برابر ۵۵۸۰۹ می باشد و روابط زیر حاکم می باشد.

$$\mu_1 < \mu_2$$

نسبت سه ماهه آخر < نسبت ۹ ماهه

$$44064 < 43961$$

$$55809 < 54895$$

میانگین پیراسته < میانگین پیراسته

با توجه به اینکه Sig مربوط به آزمون لوین ۰/۲۲۲ بزرگتر از سطح معنی داری ۵ درصد می باشد در نتیجه فرض برابری واریانس (H_0) رد نمی شود و اطلاعات سطر دوم جدول ۱۱ مورد استفاده قرار می گیرد. حد بالا و پایین هر دو منفی هستند و تفاوت میانگین دو جامعه کمتر از صفر است و میانگین جامعه اول از جامعه دوم کوچکتر است به عبارت دیگر: $\mu_2 - \mu_1 < 0 \rightarrow \mu_1 - \mu_2 > 0$

جدول ۱۲. جدول مقایسه ای میانگین و میانگین پیراسته

نسبت سود هر سهم میان دوره به سود هر سهم پیش بینی سال		آمار	خطای استاندارد
۹ ماهه	میانگین	۴۴۰۶۴/۱۰۱۶۶۶	۵۸۰۵/۷۹۰۵
	سطح اطمینان ۹۵ درصد	۳۲۶۴۹/۸۹۸۹۳۷	
	حد پایین	۵۵۴۷۸/۳۰۴۳۹۶	
	حد بالا	۴۳۹۶۱/۸۹۴۰۷۴	
سه ماهه آخر سال	میانگین	۵۸۹۵۰/۶۹۲۶۳۷	۲۶۳۶/۵۳۷۹
	سطح اطمینان ۹۵ درصد	۵۳۷۶۷/۲۵۰۶۱۸	
	حد پایین	۶۴۱۳۴/۱۳۴۶۵۶	
	حد بالا	۵۵۸۰۹/۲۴۶۶۹۰	
میانگین پیراسته (۵ درصد)			

به سود هر سهم خود را دستکاری می نمایند تا به نتایج مورد نظر خود برسند و حتی این دستکاری منجر به نزدیک تر شدن نتایج واقعی و پیش بینی های صورت گرفته می گردد یعنی اینکه در جهت رسیدن به پیش بینی های اعلامی خود اقدام به مدیریت سود می نمایند.

نتیجه گیری

با توجه به نتایج ۴ حالت بررسی شده می توان فرض برابری میانگین EPS اعلامی سه ماهه چهارم با میانگین ۹ را رد کرد و اعلام نمود که میانگین EPS و میانگین نسبت های فوق در ۹ ماهه با سه ماهه آخر سال اختلاف دارند و چون $\mu_2 < \mu_1$ می باشد شرکت ها در صورت های مالی سه ماهه آخر سال خود اقدام به مدیریت سود نموده اند و علی الخصوص نسبت ها مربوط

محدودیت‌های تحقیق

پیشنهادهای تحقیقات آتی

محاسبه عوامل مورد نیاز که از صورت‌های مالی اساسی میان دوره‌ای انتشار یافته شرکت‌ها بدست می‌آید به علت عدم ارائه منظم این صورت‌ها در طی سال‌های مختلف و کمبود اطلاعات موجود در آرشیو سازمان بورس اوراق بهادار تهران و همچنین عدم وجود اطلاعات مالی شرکت‌های خارج از بورس که در صورت موجود بودن می‌توانست نتایج بدست آمده و تحلیل‌های صورت گرفته را دقیق‌تر نماید.

همچنین منجر به ارائه فرضیات و نظریات مطمئن‌تری گردد از جمله محدودیت‌های این تحقیق می‌باشد به نحوی که حتی از میان ۲۸۰ شرکتی که اطلاعات آن در بورس و فرابورس موجود بوده‌اند نهایتاً امکان استفاده از اطلاعات ۷۹ شرکت و ۱۵۸۰ شرکت – دوره فراهم گردیده است.

برخی از موضوعاتی که برای تحقیقات آتی می‌توان پیشنهاد نمود عبارتند از:

- بررسی روند سودآوری و مدیریت سود در شرکت‌ها
- تأثیر فعالیت‌های مربوط به مدیریت سود به صورت افزایش درآمد بر روی توانایی شرکت‌ها جهت ادامه گزارشگری افزایش سود
- بررسی روند کسب سود هر سهم در شرکت‌های مدیریت‌کننده سود با تاکید بر صنعت
- در رابطه با بخش مدیریت سود، با توجه به اینکه در این تحقیق از مدل تعديل شده جونز استفاده شده است در تحقیقات آتی می‌توان از سایر مدل‌ها در زمینه برآورد اقلام تعهدی استفاده کرد.
- در این تحقیق تمرکز بر روی سود هر سهم بوده است، می‌توان با استفاده از تغییرات جریانات نقد عملیاتی و تاثیرات آن در صورت‌های مالی میان دوره‌ای به بررسی موضوع پرداخت.

منابع

بادآور نهنده، یونس، برادران حسن زاده، رسول (۱۳۸۹) «بررسی تأثیر ساختار مالکیت و سرمایه بر میزان هموار سازی سود شرکتها در بورس اوراق بهادار تهران» *فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مالی*، شماره ۸.

پورحیدری، امید و افلاطونی، عباس (۱۳۸۵) «بررسی انگیزه‌های هموار سازی سود در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران» *مجله بررسیهای حسابداری و حسابرسی*، شماره ۴۴.

حساس یگانه، یحیی و یزدانیان، نرگس (۱۳۸۶) «تأثیر حاکمیت شرکت بر کاهش مدیریت سود»، *فصلنامه مطالعات حسابداری*، شماره ۱۷.

کامیاب تیموری، مریم (۱۳۸۹) «نقش الگوی سودآوری در مدیریت سود» پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تهران بهمن.

مهرانی، ساسان و باقری، بهروز (۱۳۸۸) «بررسی اثر جریانهای نقد آزاد و سهامداران نهادی بر مدیریت سود»، *مجله تحقیقات حسابداری*، شماره ۲.

مومنی منصور، فعال قیومی علی، «تحلیل‌های آماری با استفاده از SPSS».

مهرانی، ساسان و مشایخی، بیتا (۱۳۸۴) «نقش اقلام تعهدی اختیاری در مدیریت سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران»، *مجله بررسی‌های حسابداری و حسابرسی*، شماره ۴۲.

نائیجی مرتضی، «تأثیر مدیریت سود بر تصمیمات سرمایه گذاری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران» پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تهران اسفند ۱۳۹۰.

نوروش، ایرج، سیاسی، سحر و نیک بخت، زهرا (۱۳۸۴) «بررسی مدیریت سود در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران» مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، شماره ۴۳.

Acito, Andrew Alexei.(2011) " Does quarterly earnings guidance increase or reduce earnings management?" doctoral dissertation, University of Iowa, Iowa.

Ajinkar, B. B., and M.J.Gift. (1984). " Corporate Managers' earnings forecasts and symmetrical adjustments of Market expectations." *Journal of Accounting Research* 22 (2).

John R. Graham, Campbell R. Harvey, Shiva Rajgopal(2005). "The Economic Implications of Corporate Financial Reporting" *Journal of Accounting and Economics*, v40.

Kasznik, R. (1999). " On the Association between Voluntary Disclosure and Earnings Management." *Journal of Accounting Research* 37 (1).

Matsumoto, D.A. " Management's Incentives to Avoid Negative Earnings Surprises" *The Accounting Review* 77(2).

McNichols, M. (2000). "Research design issues in earnings management studies." *Journal of Accounting and Public Policy* (19).

Mei Cheng, KR Subramanyam, Yuan Zhang(2007). "Earnings guidance and managerial myopia" Columbia Business School: New York.

Schwartz, W.C. (2001). " Managing Earnings Surprises." Working paper, The University of Iowa, Iowa.